

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 100.

Z KRAKOWA DNIA 15. GRUDNIA 1811 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 7. Grudnia.

D. 4 b. m. szanowne zwłoki ś. p. Ludwika Gutakowskiego Woiewody, Przewodniczącego Senatu, zaprowadzono z wszelką okazałością do kościoła S. Krzyża. O godzinie 4tej po południu zaczęli się zjeżdżać do pałacu zmarłego Senatorowie, Ministrowie krajowi, JW. Minister Saski Związków Zewnętrznych, Baron Senft-Pilsach, JW. Baron Serra Minister Pełnomocny N. Cesarza Francuzów przy Dworze Saskim, JW. Baron Bignon Rezydent tegoż Cesarza w Warszawie, Rady Stanu, Posłowie i Deputowani na Sejm przybyli, członki wszystkich Władz krajowych, familii i przyjaciele. O godzinie w pół do szóstej tuszył orszak żałobny, poprzedzony od oddziału artyllerzystów z działami, pułku 2go piechoty, i szwadronu pułku 5go strzelców konnych, a za karawanem poślępował długi szereg poiazdów z powyższemi osobami, tudzież wielka liczba obywateli poci mieszkańców. Po złożeniu ciała na katafalku w kościele S. Krzyża, wzdłuż którego stali grenadyerowie, i po odprawionych zwykłych obrządkach religijnych, JW. Julian Niemcewicz, Sekretarz Senatu, miał piękną mowę poświęconą uwielbieniu publicznego i prywatnego życia zmarłego Przewodniczącego Senatu. Nazajutrz, roz-

poczęło się wielkie żałobne nabożeństwo, ukończone Mszą wielką mianą przez JO. Xięcia Arcybiskupa Gnieźnieńskiego przy wyborney muzyce, na którem Urzędnicy krajowi i zagraniczni byli obecni. Po Mszy, miał pochwałę pogrzebową JW. JX. Prażimowski Proboszcz Katedralny Płocki i Warszawski z tekstu wyietego z księgi Ekklezyastyka Pańskie: *Laudemus viros gloriosos, homines divites virtute, paucitudo studium habentes, pacificantes in domibus suis*, w trzech częściach. W tych wyliczone są zasługi zmarłego w życiu publicznem i prywatnem, wytykające z charakteru jego, który składały nacyfiszszą miłość oyczyzny, wielkie umiarkowanie, i surowa w sądzeniu o rzeczach sprawiedliwość. Nareszcie nastąpił wielki Kondukt przez JO. Xięcia Arcybiskupa i 4ch Biskupów kolejno odprawiony.

Owo zgoła, odbył się ten obrządek pogrzebowy tak, iak godnego poprzednika tego Stanisława Małachowskiego.

Przemiwa przy pogrzebie JW. Ludwika Gutakowskiego, Senators Woiewody, Przewodniczącego Senatu, &c. przez J. U. N. S. S.

Powinności, które natura, prawa, towarzystwo nakoniec na człowieka wkładają, kończą się z ostatnim kresem życia

iego. Gdy już zstąpił do grobu, rwał się z wiązki jego ze światem, iedno tylko zostało ogniwo łączące zeszętego i pozostałych po nim, iezli prywatny, boleść osieroconego rodu, rzewne wspomnienie krewnych i przyjaciół; iezeli mąż publiczny, iezli cnotliwy, iezli zasłużony oyczyźnie, powszechny żal i uroczyfte cnot jego wspomnienie. Ten podwójny obowiązek wkłada na nas zgon żałosny Ludwika Gutakowskiego, Woiewody i Prezesa Senatu. Przyjaźń, i obywatelstwo optakują go razem, ani dozwolą, by ten co za życia był powszechnie szacowanym i kochanym, po zgonie uczczonym nie został świadectwem powszechnego żalu? Bieg cały życia jego okaże, że żal ten sprawiedliwym iest hołdem pamiętce jego. Urodzony z zacney familii w W. X. Litew. w Powiecie Orszańskim, pierwszą swą młodość strawił na dworze Króla Naszego Augusta III.; daley iaką czasy owe otwierały drogę usługom publicznym, nieskazitelnje odbył iе wszystkie. Po dwakroć Afsetor, po dwakroć Deputat na Trybunał W. X. Lit... Naśląpity lata przyttumienia wszelkiego obywatelstwa ... a gdy w 1788 zaiasniała niepodległości Narodowej zorza, znowu się oddał usługom publicznym, i z tego Powiatu na pamiętnym Konstytucyynym Seymie postował. Zyią ieszcze co pamiętają, z iakim rozsądkiem, z iak iasną i przekonuywającą wymową bił na zadawnione przesady, radził, wspierał to wszystko, co do dobra kraiu, do podniesienia imienia Polskiego dążyć mogło. Ostatni Król Stanisław August wyniósł go na urząd Podkomorzego W. X. Lit. Wkrótce przybył dzień, gdzie Polak ogłoszony był cudzoziemcem w własney swej ziemi.

Jęczał L. Gutakowski nad zgubą powszechną, zapomniał strata swoich prywatnych; skoro przyszła chwila wyzwolenia; skoro wyrzekł Zwycięzca Narodów to drogie nam imię Polska, natychmiast na głos Bohatyrza, na hasło tak lubie, młodzież zisnęła się do zbroynnych szeregów, szedł wiek sędziwy do rady. Niepomny Gutakowski na lata, na niebezpieczeństwo, na zemsty srogie, chwycił się śmiało wątpliwych ieszcze nadziei naszych. Ostatnia godzina istnienia naszego zostawiła L. Gutakowskiego na urzędzie publicznym; pierwsze zabłysnienie Oyczyzny, znowu go na nim uyrzało. Skoro nam część rozszarpaney Polskiej dzielnem Napoleona W. imieniem powróconą została, Fryderyk August Pan Nasz Miłościwy wyznaczył L. Gutakowskiego do odebrania z rąk mściciela naszego, porwanego przez dawnych hołdowników łupu. Miłem i słodkiem było to polecenie Monarchy sercu dobrego Polaka; cieszył się iak Obywatel, rozmyślał iak Chrześcianin, że są występki, które mściwa Wszechmocnego ręka, i w odległych pokoleniach dosięgać umie. Z wprowadzeniem Ustawy Rządowej, wyniósł naprzod Najiasniejszy Pan L. Gutakowskiego na urząd Prezesa Rady Stanu, a po nieodżałowanym nigdy zgonie Stanisława Małachowskiego, na naypierwszem dostoięństwie, w pierwszym krześle Senatu swego umieścić. Okazał L. Gutakowski na tych wszystkich urzędach nieodmienną w całym biegu życia gorliwość, pracowitość i cnotę.

Takie były zasługi i cnoty jego publiczne. Umiał Gutakowski (co nie zawsze widzimy) przenieść te cnoty w domowe pozycie z tą tkliwą uprzeymością,

która jest tylko serc dobrych udziałem. Przykładny mąż, najlepszy oyciec, stały przyjaciel, gościnnie, ludzki, uprzejmy. Widziałeś w nim te znamiona towarzyszące zawsze czystemu sumieniu, nieprzerwaną słodycz, spokojność, wesołość, tę grzeczność niepotoczną, nieprzysadną, lecz grzeczność samej dobroci. Skromny względem siebie, pokładał całą swą pychę w powodzeniu Ojczyzny. Szczęśliwy, ile Polak w wieku naszym mógł być szczęśliwym, i tyle żałowany po zgonie, ile za życia był szacowanym. Zszedł piętna lat, i dobrej sławy, niosąc z sobą do grobu szacunek najlepszego z Królów, i powszechną ziomek miłość. Ten, co mu ten sprawiedliwy hołd oddaie, nie skaził ust swoich pociebiłwem, znał go, chlubił się przyjaźnią jego przez lat 33 patrzył na długi bieg życia jego, i losem dla siebie szczęśliwym dzielił z nim czteroletnie prace, już to w Kommissyi Edukacyney, już na konstytucyynym Sejmie. Wszędzie nayszczytszego obywatelstwa widział w nim przykład.

I coż jest znikomy żywot człowieka! W dzień poprzedzający zgon ten żalony widzieliśmy go pracującego, przez blisko pięć godzin w Senacie, z tą przytomnością i gorliwością, które go nie odstępowały nigdy. Gotował się on witac potwornie dobrego Monarchę w powiększonym gronie wiernych poddanych, i dzieci jego. Niellety! między tak słodką sercu jego nadzieją, między pracą publiczną i wiecznym spoczynkiem krótka tylko przemknęła chwila.

Jeszcze niedociekł rok drugi, gdy w Pańskiej świątyni podnosim głos mój żarobny obok zwłok nieśmiertelney pa-

mięci Małachowskiego, później Ignacego Potockiego; dziś wynurzam go znowu przy zwłokach godnego następcy pierwszego Senatu Prezesa. Boże! coś ugodził strzałami śmierci te wzory prawdziwych Polaków, Boże wśród wiszących burzy zachowaj oyczyznę!

Pewny znakomity cudzoziemiec, który zaszczycał się przyjaźnią nieboszyczka, napisał mu następujący w języku łacińskim nagrobek.

In mortem

Ludovici Gutakowski, Principis Senatus. Civis. Conjugis. Parentis. Amici optimi. Epitaphium.

Hic Pater & Civis, melior quo haud alter & optus,

Vivere quo vivo, quo moriente mori.

Traduction Française en prose
Epitaphe

A l'occasion de la mort de Louis Gutakowski, President du Sénat.

Citoyen, Epoux, Père, Ami excellent.

Ci git un Père, un citoyen. Aucune fut meilleur Père, nul meilleur, Citoyen que lui, & l'on peut désirer de vivre tant qu'il a vécu, & de mourir, lorsqu'il est mort.

Tłumaczenie Polskie.

Z powodu śmierci Ludwika Gutakowskiego, Prezesa Senatu, Obywatela, Małżonka, Ojca, przyjaciela najlepszego.

Nagrobek.

Oyciec i Obywatel najlepszy, w tym grobie:

Żyć z żyjącym, z umarłym umrzeć, żyć z sobą.

Dnia 1 b. m. zrana przybył do tej stolicy JW. JX. Ferdynand Dobrowa Cieschanowski Biskup Chełmski obrządku Gre-

cko Katolickiego, i tegoż dnia w Kościele XX. Bazyljanów iednego swego Dyecezana na Kapłaństwo poświęcił. Dnia 4 miał audyencyą u N. Pana, na której ten Nayałaskawszy Monarcha w wyrazach pełnych dobroci szczególniejsze chęci ku uszczęśliwieniu poddanych swoich obrządku Grecko-Katolickiego okazać raczył.

Z Paryża d. 27. Listopada.

Listy z Hiszpanii donoszą, iż Marszałek Suchet zajął Grao, port miasta Walencyi. Wojsko jego obozuje na lewym brzegu rzeki Guadalaviar na przeciw Walencyi. Blake cofnął się z szczątkami swego wojska na prawy brzeg tej rzeki, które stara się znowu urządzić.

Marszałek Oudinot, Xże Reggio, znajduje się teraz w Bar-Sur-Ornain, mieście swego urodzenia.

Wyrokiem pod d. 14 Listopada nakazane jest zniesienie wszelkich zgromadzeń religijnych w departamencie Lippy.

Na przełożenie sławnego Snycerza, P. Canowa, pierwszy Malarz J. C. K. Mci, P. David, przyjęty iednomyślnością został za członką akademii kunsztow w Rzymie.

Onegday odprawiła się w St. Cloud w obecności J. C. K. Mci wielka rada legii honorowej.

W Cesarskiej szkole artyleryi w Ferre pod dyrekcyą Jenerała Aboville, dowodcy tej szkoły, doświadczano haubicy, która na 3000 sążni niesie kulę. Wynalazł ją P. Villantrin, były pułkownik artyleryi. Waży wraz z luntem 10,000 kilogramow; mimo iednak tego ciężaru nie jest trudniejszą do obrotu, iak zwyczajne

moździerze podług Gommera. Nie potrzeba do niej więcey ludzi, iak do ostatnich. Ładunek prochu waży 45 do 50 funtow. a kula 180 funtow, która w 36 do 40 sekund pada w przeznaczonem miejscu. Powiedzieć można, iż artylerya Francuzka, która codziennie bardziey się doskonali, wynalazła przez to odkrycie sposób rzucania kul do odległości, iakiego żadna artylerya na świecie nie posiada. Wystrzał z powyższej haubicy niesie o 1200 sążni daley, niżeli tak zwane Kongrewskie race Angielskie.

Monitor ogłosił następujący raport Ministra morskiego:

"Nayałśnieyszy Panie! Mam smutny obowiązek do dopełnienia, to jest donieść W. C. K. Mci o losie, który d. 20 Maia r. b. spotkał fregaty pod dowództwem Kapitana Roquebert. Dywizya składająca się z fregat Renomee, pod Kapitanem Roquebert, Nereidy, pod Kapitanem Lemaresquier, Kloryndy, pod Kapitanem St. Cricque, (*) znajdowała się d. 19 Maia na wysokości Tamatava (wyspy Madagaskar) i Kapitan Roquebert posłał dwie zbrojne łodzie do tej zatoki, dla zabrania siojących tam na kotwicach kilku nieprzyacielskich statkow. Dowodzca łodzi naszych uderzył oraz na szaniec zatoki i zabrał 100 jeńcow. D. 20 za rozwidnieniem się ieszcze owe łodzie nie były powrocily, gdy siojąca o kilka mil pod wiatrem nieprzyacielska dywizya z 3 fregat i 1 wielkiego bryga złożona, dowiedziała się o nas. O w pół do czwartey po południu rozpoczęła się walka. Kapitan Lemaresquier wyptynał z umysłu naprzod

(*) *Dywizya ta wysłana była z Brest na pomoc wyspie Francuzkiej, lecz za późno iak przybyła, iak wiadomo z raportu Kapitana fregaty Kloryndy, która przed kilku miesiącami sama do Francyi powrocila.*

dla spotkania się z ostatnim nieprzyjacielskim okrętem. W tey chwili ustał zupełnie wiatr. Angielska jedna fregata i brygazały się łodziom zaciągnąć do fregaty, z którą potykał się Kapitan Lemaresquier; miał więc do czynienia z 2 fregatami i brygiem. Tymczasem fregaty Renomee i Klorynda ucierały się z daleka z trzecią nieprzyjacielską fregatą. O wpół do osmey lekki wiatr dozwolił im zbliżyć się na pomoc Nereidzie, poczem zwrocił się nieprzyjaciel ku łodzi, którego za zmierzchnieniem się utraciliśmy z oczu. Kapitan Lemaresquier zabity został, a Porucznik Ponce wołał na dowodzcę dywizyi Roquebert, że jego fregata nie może już obrotów czynić, ale ma jeszcze działa i odważnych ludzi, którzy mogą potykać się. Requebert rozkazał mu cofnąć się pod ład, dla naprawy okrętu, aby nazajutrz był znowu w stanie potykać się. Rozkazał oraz Kloryndzie, aby zostawała przy jego fregacie Renomee. Obie oddaliły się od Nereidy. Przy obrocie fregat wpadł maytek z Kloryndy w morze, i iakkolwiek krotki był obrot Kapitana St. Cricque, dla wyratowania go, oddaliły się iednak od siebie obie fregaty. W krotce potem słyszano wystrzały między Renomee i nieprzyjacielską dywizyą, którey dotąd nie widziano; Klorynda opuściła maytka, który się utopił, dla pospieszenia do ognia; lecz ani ona, ani Nereida nie były więcej od Renomee widziane, która sama zostawała w walce z całą nieprzyjacielską dywizyą. Kapitan Roquebert został zabity, a porucznik jego raniony. O 11 musiała się Renomee po godzinney walce, podług rapportu iey dowodzcy, (a po 3 kwadransach podług rapportu Nereidy, zaś

podług rapportu Kapitana St. Cricque po 20 minutach, nieprzyjacielowi poddać. Kapitan St. Cricque nie zbliżył się iednak do nieprzyjaciela na to strzelanie. Powiada, iż niespodziewał się, aby Renomee i Nereida wzięte były i uślanie ognia przypisywał iedynie ciemney nocy. Na znaki swoje nie odbierał odpowiedzi, nie wątpił zatem, iż znajduie się wśród nieprzyjaciela bez żadnego wsparcia. Maiąc, iak się zdaie, więcej żaglow od nieprzyjaciela, udało mu się zatem oddalić się. Fregata Nereida zatrudnioną była w porcie Tamatava naprawianiem swoiego nadwężenia, gdy d. 25 Maja od 2 Angielskich fregat i 1 brygaza do poddania się wezwana była. Nie mogła (w prawdzie odporu czynić, ale Porucznik Ponce użył sposobow, które miał do obrony, dla wyrobienia sobie kapitulacyi, mocą której oddał port i fregatę pod warunkiem, iż lud jego będzie, iako nie podpadający niewoli, do Francyi odesłany, dokąd w krotce nadpłynie. (Minister wytyka w swoim raporcie błędy, które dowodzący officerowie popełnili, lubo ubolewa nad śmiercią Kapitanow Roquebert i Lemaresquier, którzy z chwałą polegli.) Mówiąc: "Ważną iest rzeczą, aby officerowie morskcy przekonani byli, że chwalebna nawet śmierć nie usprawiedliwia popełnionych przez nich błędow; że lubo W. C. K. Mość przekonany iest o ich odwadze; chcesz iednak nim im ią przyznasz, wiedzieć pierwey, czyli przed bitwą poczynili dogodne rozporządzenia i czyli w obrotach zachodziła iednostayność, iakiey W. C. K. Mość po officerach morskich wymaga.", (Mniema zatem, iż iakkolwiek obrona Porucznikow Duplanty na fregacie

Renomée i Ponce na fregacie Nereidzie mowi za niemi, powinni iednak być stosownie do przepisow, za podlanie swoich fregat do odpowiedzi pociągnionemi. Okoliczność zaś, iż fregata Klorynda należąca do bitwy, uszła z niej wymaga tak, że, aby posłępek Kapitana St. Cricque przez sąd woyskowy był rozpoznany, gdyż powrot jego okazuje, iż dowodząc swojego opuścić, &c.) Fregata Renomee miała w tej walce 93 ludzi ranionych i zabitych; Nereida 77 ranionych i 25 zabitych; Klorynda i zabitego 6 ranionych.

Cesarz dopisał na tym raporcie: "Dowódca fregaty Kloryndy ma być przed sąd woyskowy stawiony, ponieważ mało przyłożył się do bitwy, dowodząc swojego opuścić, życie nad honor przeniósł, zlecenia swojego, równie jak rozkazu zawiezienia do Batawii ładunku swego i woysk, nie dopełnił.,,

Tenże Monitor umieścił rapport Ministra morskiego o zasługach potyczce między sześcią płynącemi z Boulogne do Cherburga armatnemi szalupami i nieprzyjacielską dywizyą, w której Chorąży Ratonin i Maytek Corbeiller szczególnie się popisali. Po przeczytaniu tego raportu rozkazał J. C. K. Mość officerom i maytkom, ukontentowanie swoje oświadczyć; Chorążego Ratonin podwyższył na chorążego liniowego okrętu, a Maytkowi Corbeiller kazał wydać patent na 200 fr. pensyi.

Dnia 28 Listopada. — W przyszłą niedzielę w całym państwie obchodzona będzie rocznica koronacyi Cesarza. W sobotę ziadą NN. Cesarstwo do Paryża. Nazajutrz będzie muzykalna msza w kaplicy dworskiej, potem wielka audyencya, parada woyskowa, nakoniec wielka msza w katedralnym kościele Panny Maryi, pod

czas której Arcybiskup Mechliński miał być kazanie, a potem nastąpi *Te Deum*, na którym władze znajdować się będą.

D. 26 raczył J. C. K. Mość podpisać związek małżeński, Barona Barente, prefekta Wandei, z Panią Houdetot.

Amerykańska fregata Konfytucya, która przed 10 dniami wy płynęła z Cherburga, wrocila tam d. 22 b. m.

Z Hamburga d. 3. Grudnia.

Rocznica koronacyi N. Cesarza obchodzona tu była wczoray z wielką okazałością. W wigilię dane były na wszystkich teatrach bezpłatne widowiska. Wczoray odprawito (się po wszystkich kościołach) uroczyste nabożeństwo, pod czas którego zbierano składki dla ubogich. W kościole katolickim zbierały te dwie znakomite damy, którem pierwsi urzędnicy podali ręce, i znaczną zebraly kwotę. Jenerały rządca Xze Eckmühl (Marszałek Davout) dał wielki obiad, &c. Postrzegać się codziennie daje, iż mieszkańcy tych krajów przywiązują się coraz bardziej do nowego porządku rzeczy, zapewniającego im dobrą administracyą i urządzenia, które równie uniesmiertelniają panowanie Napoleona Wielkiego, jak woyskowe jego dzieła. Miała i wsie departamentu naszego obchodziły z równem zapałem tę uroczystość.

D. 11 Listopada wyszło z portu naszego 33 statkow wyładowanych zbożem na Wezerę, a 12go popłynęły statki daley do Hollandyi.

Z Bremy d. 27. Listopada.

Dowiadujemy się, iż Anglicy chcąc podeyść czatę z 10 do 12 żołnierzy z 178go pułku, nad rzeką Jahde o ćwierć mili od Eppens stojącą, wysiedli d. 22 ra-

do w 100 ludzi pod dowództwem kilku oficerów. Sierżant Silbrecht dowodzący czatą, iak tylko poruszenie nieprzyjaciela potrzegł, wsiadł zaraz z garstką swoich ludzi na statek i za zbliżeniem się nieprzyjaciela kazał do niego dać ognia z ręczney broni. Zmieszani Anglicy tą śmiałością, spodziewając się w zasadzce licznieyszego nieprzyjaciela, odtrzelawszy się zaczęli się na swoje statki cofać. Silbrecht pospieszył za nimi: zabił im Kapitana i 5 żołnierzy ranit. Oddział 128go pułku nie utracił żadnego człowieka.

Z Madrytu d. 6. Listopada.

Marszałek Suchet uderzył d. 25 Paźdz. na korpus Jenerała Mahi między Liria i Walencyą pod wsią Puzol. Pułki Afrykański i Koruny, szerszelcy Kuensy, dragonia Króla i Królowey i dywizya Villacampa naywięcey w tey potyczce ucierpiały. Jenerałowie Mahi i Osorio dostali się w niewolę. D. 28 wezwał Marszałek Suchet Walencyą do poddania się. Wiele zbiegow przybywa z tego miasta do obozu Francuzkiego pod Tarancon.

Marszałek Jourdan obiał znowu przed nieiakim czasem dowództwo w tey stolicy.

Z Kadyxu d. 26. Października.

Nie mamy już więcey nadziei, żeby miało nasze mogło bydz od oblężenia oswobodzone, ponieważ Francuzi posiadają niedaleko od nas znaczne siły pod Jenerałami Soult i Godinot. Officer, który miał sposobność widzieć nieprzyjacielskie szançe, powiada, iż są nadzwyczaj mocne, osobliwie też szançe, które przy Chiklanie i St. Marie zrobił. Francuzi naprawili nawet mury około obu tych miejsc. Stoją oni zawsze ieszcze około

Tarify, a Jenerał Godinot, który znajdował się we wsi S. Rocha, posunął się ku wschodowi.

Z Londynu d. 16. Listopada.

Zżalem donosiemy, iż Xże Rejenttañcuiąc z swoją córką, Xżniczką Karoliną, pośliznął się i stłukł sobie bardzo lewą nogę, co mu wielką boleść sprawiło i przez kilka dni nie mógł chodzić. Z tem wszystkim schodzi już puchlina i zamyśla dziś z Oatland do Jorkhouse powrócić.

Wczoray odebrano listy z Liwerpoolu, które donoszą, iż kupcy tamteysi zgromadzą się w przyszłym tygodniu, dla ułożenia proźby o odwołanie gabinetowych rozkazow, tyczących się ograniczenia handlu pod neutralną banderą. Mowią, iż kupcy Londyńscy w tymże celu się zgromadzą.

Rząd odebrał urzędową wiadomość o wielkich szkodach, które okropny wichher w porcie Madraskim poczynił. Z 114 statków, które stały na kotwicach, dwa tylko dostać się mogły na otwarte morze i ocalały; reszta wszystkie zatopiły się, wraz z fregatą Dower i płaskim statkiem Chichester. Lud z wszystkich statków wyratowany został, wyjąwszy kilka osób. Przeznaczona przeciw Jawie wyprawa, pod Admiralem Achmuty i Kapitanem Broughton, wyszła pod żagle d. 30 Kwietnia. Lord Minto wsiadł z Maia na fregatę Modestę.

Dnia 19 Listopada. — Listy z Jamajki donoszą, iż kilkanaście osob pochwycono na tey wyspie, przy których znaleziono odezwę Chrystofa, który przybrał tytuł Króla Haiti. Jenerał Morrison, namiestnik rządcy, Xcia Manszestru, uznął za potrzebne uwiadomić o tem publiczność

w czasie jego niebytności. Domyślają się, iż z Jamaiki posłano bardzo wiele broni na St. Domingo, chociaż to było surowo zakazane.

Gazety Jamaiskie zapełnione są doniesieniami o zdobyczach przez korsarzów Francuzkich. W przeciągu dni 14 zabrali 15 statków. Najszcześliwszem są Marengo i Xze Gdański; pierwszy oprócz statku Pelikan zabrat Hiszpańskiego szonera, na którym znalazł w dolara h 14,000 f. sz. (500,000 zł pol.). Też gazety donoszą, iż Jenerał Miranda, wchodząc do miasta Nowey Walencyi, kazał większą część tamtejszey załogi wyrznąć. Zamysłem tego jenerała było udać się z 8000 wojska z Puerto-Cavalo przeciw Coro. Mieszkańcy dwóch tych powiatów nie potrafią przeciw niemu iak 2000 ludzi wysławiać, które łatwo będzie mógł pokonać. W Walencyi zolał tylko 2000 ludzi załoga.

Podług listów od morza Bałtyckiego do Hull nadeszłych, odnogi Finlandzka i Botnijska zapełnione są korsarzami Francuzkami, którzy zabierają wszystkie kupieckie statki, które nie są przez wojenne Angielskie okręty zastaniane lub wiatr je od nich oderwał. Podbrzeczne okręty nieprzyjacielskie prowadzą wielki handel drzewem okrętowym, konopiami, żywicą, &c. i wkrótce zbroiownie Napoleona będą obficie wszystkimi artykułami, potrzebnymi do jego marynarki, zapełnione. Zbliżanie się zimy ożywi bardziey jeszcze ten handel.

Wszyscy lekarze wojskowi, którzy nie są w Anglii istotnie potrzebnymi, odebrali rozkaz udania się do Portugalii.

W. sędzia w Dublinie oświadczył na wniosek instygatora rządowego, iż de-

putowani od Katolików Irlandzkich mogą być do sądu pociągnionemi, i wyznaczono sąd przysięgłych; ale Katolicy wyłączyli kilku członków od tego sądu, ponieważ są urzędnikami koronnemi lub żadney własności nie mają.

Przeznaczony do Jersey pocztowy statek zabany został przez Francuzkiego korsarza, co się od 30 lat nie przytrafiło. Aże znajdowało się na nim wielu podróżnych, wysłano zaraz wojenny okręt, aby, jeżeli można, odbić nieprzyjacielowi tę zdobycz.

Z Kopenhagi d. 26 Listopada.

D. 17 b. m. przeszła nieprzyjacielska flota od Skagen do Kategat i tego samego dnia widziana była między Fornees i Anhold w południowej stronie.

Z Korsar piszą pod d. 23 b. m. co następuje: Dziś po południu widziano w południowej stronie nieprzyjacielski konwoj z 64 kupieckich statków złożony, pod zastoną 5 liniowych okrętów, i fregaty i bryga. Jeden z liniowych okrętów nie miał masztów i był do drugiego przywiązany. Przy Wresen zarzucił ten konwoj kotwice. — Zatopiony jeden okręt został wczoraj podniesiony i do Halskowa zaprowadzony, gdzie jeszcze w wodzie stoi. Ogółem mało się z Angielskiego konwoju 9 okrętów zatopić, a 2 zabrali nasi korsarze. Pomiedzy udem z 3 rozbitych okrętów, który do Nyfied przyprowadzono, znayduje się 9 Angielskich maytków, których wysłano dla zepchnięcia uwiezłego na piasku okrętu, ale dla burzy i wysokiego morza nie mogli do swego okrętu powrócić. Zresztą zatrudniają się przy Nyfied wydobyciem co się da z zatopionych okrętów. Wydobyto już wiele żagli, lin, eszczek, żywicy i gwoździ.

Kopenhagski korsarz Schrader odbił nieprzyjacielowi d. 17 b. m. pod Fehmern zabrany Duński statek, na którym zabrat 8 Angielskich maytków.

D O D A T E K

D O N r o 100.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 15. GRUDNIA 1811 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d 10. Grudnia.

PROGRAMMA

Uroczystości oddania Hołdu przez Posłów i Deputowanych z czterech nowo-przybyłego Kraju Departamentow Nayaśnieyszemu Panu.

Dnia osmego Grudnia o godzinie wpół do dziesiątej przed południem, zgromadzą się Posłowie i Deputowani czterech nowych Departamentów do Kościoła Katedralnego S. Jana, i tam w pierwszych ławkach zasiąda, a Senat w ławkach Presbiterii.

Nayaśniejszy Król przybędzie o godzinie rotety, i zszedłszy na dół, zasiądzie na Tronie, po prawey stronie wielkiego Ołtarza wyflawionym, otoczony Ministrami, Radą Stanu i Urzędnikami Dworu. Porządek, w którym Ministrowie i Rada Stanu stać będzie, oznacza się następujący:

Po obndwoch stronach Tronu, Prezes Rady Stanu, Ministrowie, Radzcy, Referendarze, Prokurator Sądu Kalsacyjnego i Sekretarz Rady; Urzędnicy Dworu, i Adjutanci obok Tronu, lub po za Tronem stać będą.

Zacznie się niezwłocznie Msza Święta, po której odbytey, Biskup celebrujący w krótkiej przemowie wyflawi ważność i świętość aktu nastąpić mającego złożenia w imieniu całego nowo przybyłego kraiu przysięgi wierności Nayaśnieyszemu Panu.

Późem Prezes Rady Stanu wézwie Posłów i Deputowanych z czterech nowych Departamentów do przyfląpienia przed Tron obok wielkiego Ołtarza. Tam zgromadzeni Posłowie i Deputowani podniosą rękę prawą w górę z dwbma wyciągniętymi palcami, i wykonaia przysięgę na rotę przez Ministra Sekretarza Stanu im

czytaną.

Po tey przysiędze, jeden z Posłów nowo wcielonego kraiu w krótkiej przemowie oświadczy Nayaśnieyszemu Panu przywiązanie i wierność Narodu.

Prezes Rady Stanu w imieniu Króla w krótkości odpowie.

Potem, *Te Deum Laudamus* intonowane zostanie, przy biciu z dział aż do 101 razy.

Po skończonem Nabożeństwie, Król Jegomość z zwykłą asystencyją oddali się do swoich pokoiów.

PROGRAMMA

do pierwszey Sesi iymowey roku 1811.

Dnia 9 Grudnia o godzinie w pół do dziesiątej przed południem, zgromadzą się do kościoła Katedralnego Senatorowie, Ministrowie, i Rada Stanu, oraz Posłowie i Deputowani:

Senat i Rada Stanu zasiąda w Presbiterium, a Posłowie i Deputowani w pierwszych ławkach kościoła.

Gdy Król Jegomość do łoży swoiey przybędzie, zacznie się Msza święta lekta, po której nastąpi kazanie.

Po kazaniu, Biskup *in pontificalibus* zaintonnie hymn *Veni Creator*.

Gdy się nabożeństwo skończy, Nayaśniejszy Pan oddali się do swoich pokoiów, Senat do Izby swoiey się zgromadzi, a Posłowie i Deputowani zbiorą się w Izbie Poselskiej.

Tam przybywszy Minister Spraw Wewnętrznych, wskaże Posłom i Deputowanym, z pomocą dwóch Referendarzy Rady Stanu, porządek zasiądzienia następujący:

Na pierwszey ławicy po prawey stronie od wniścia, zasiąda Posłowie Depart-

amentu Warszawskiego; przy nich Deputowani miasta Warszawy i wszyscy Deputowani zgromadzeń Gminnych tegoż Departamentu. Na pierwszey ławicy po lewej stronie od wnyścia, zasięda Postowie Departamentu Krakowskiego; przy nich Deputowani miasta Krakowa, i wszyscy Deputowani Zgromadzeń Gminnych tegoż Departamentu. Za Departamentem Warszawskim zasięda Postowie i Deputowani z Departamentu Poznańskiego; za Departamentem Poznańskim, Postowie i Deputowani Departamentów Kaliskiego i Radomskiego; za Departamentem Krakowskim, Postowie i Deputowani z Departamentów Bydgoskiego i Lubelskiego; za temi dwiema Departamentami, Postowia i Deputowani z Departamentów Płockiego, Łomżyńskiego i Siedleckiego.

W zasiadaniu Postów między sobą, zachowany będzie porządek Powiatów, Dekretami 19go Grudnia 1807 co do dawnych, a 17go Kwietnia 1810 roku, co do nowych Powiatów przepisany.

Dla członków Rady Stanu przeznaczone jest miejsce naprzeciw tego, które zajmować będzie Marszałek Izby Poselskiej.

Gdy tak Postowie i Deputowani będą umieszczeni, Minister Spraw Wewnętrznych oznajmi Izbie Poselskiej nominacją, którą głośno przeczyta, Marszałka Seymowego, i wezwawszy go do zasiadzenia swego miejsca, odda mu listę członków Izby z uwiadomieniem go o wypadkach, jeżeli jakie będą na rugach, względem prawności Postów i Deputowanych.

Po czem niezwłocznie Minister Spraw Wewnętrznych uda się do Nayaśniejszego Pana, i oznajmi Mu o zasiadzeniu już w Izbie Poselskiej Postów i Deputowanych, i o ogłoszeniu nominacji Marszałka.

Tym czasem Marszałek w Izbie Poselskiej zweryfikuje przytomnych Członków z listą mu podaną, i nieprawnie znajdującym się w Izbie z miejsc usiąść zaleci. Poczem, wezwania od Nayaśniejszego Pana oczekiwać będzie.

Senat przez ten czas zebrać się ma. Nayaśniejszy Pan z zwykłą absyflencyją przybędzie do Izby Senatorskiej. Czte-

rech Senatorów, dwóch duchownych, a dwóch świeckich wystanych będzie naprzeciw Jego Królewskiej Mości, a Prezes Senatu wraz z Sekretarzem przyymie Go u drzwi Izby Senatorskiej. Skoro Nayaśniejszy Pan na Tronie zasiędzie, otoczony Radą Stanu i Dworem w zwyczajnym porządku, Prezes Senatu powitawszy Króla, wyznaczy dwóch Senatorów, którzy udadzą się niezwłocznie do Izby Poselskiej, dla wezwania iey do złączenia się z Senatem.

Uwiadomiony wcześniej Marszałek Seymowy o nadchodzących Senatorach, wyszle naprzeciwko nich dwóch Postów i Deputowanych, i sam przyymie ich u drzwi Izby Poselskiej, wprowadzi, i miejsce na przeciwko siebie wskaże.

Senatorowie w krótkiej przemowie wezwa Postów i Deputowanych do przybycia do Izby Senatorskiej. Ruszą się sami z miejsc swoich, i idąc wraz z Marszałkiem na czele, poprowadzą ich do Izby Senatorskiej.

Tam stanąwszy Senatorowie, miejsca swoje zasięda, a Marszałek Seymowy w środku koła Senatorskiego, wraz z Postami i Deputowanymi, czekać będzie naprzeciw Tronu wezwania swego do przysięgi. Tej przysięgi obrządek, umieszczenie Postów i Deputowanych w ławkach, głos Marszałka, odpowiedz od Tronu, głos Członka Rady, odbędzie się siosownie do §§. 27, 28, 29 i 30 Dekretu Królewskiego o Seymie dnia 9 Stycznia roku 1809 ferowanego.

Po głosie Członka Rady Stanu, przystąpią naprzód Senatorowie, za wezwaniem Prezesa Rady Stanu, a potem Postowie i Deputowani, za powtornem wezwaniem wspomnionego Prezesa Rady Stanu, lub w tym razie miejsce iego zastępującego, do ucałowania ręki Królewskiej.

Po czem Prezes Rady znowu oznajmi, iż "Nayaśniejszy Pan zwraca Członków Izby drugiej na miejsce ich obrad, i do właściwych im czynności w Izbie Poselskiej."

Nayaśniejszy Pan wróci się do swoich pokoiów, odprowadzony przez Prezesa do pierwszych, a przez Senatorów Delegowanych, do drugich drzwi przechodnych.

pokoioŵ.

Marszałek zaś Seymowy zaprosi Radę Stanu do izby Poselskiej, i wraz z nią na czele odejdzie z Posłami i Deputowanymi do tejże Izby.

Gdy tam stanie, wskaże Radzie Stanu miejsce do zasiadzenia naprzeciwko wnioŝcia. Ministrowie i Radcy Stanu zasiadają. Równie Marszałek naprzeciwko Rady Stanu od strony wnioŝcia zasiadłszy, i do zasiadzenia Posłowi Deputowanych wezwawszy, zagai Sessyą, i natychmiast Sekretarza Seymowego nominować będzie, który przepisana w §. 34 Dekretu 9 Stycznia 1809 roku przysięgę wykona.

Dzień ten Marszałek Seymowy zakończy zapowiedzeniem, iż nazajutrz przystąpi do obierania trzech Kommissy, wzywając Izbę, ażeby się nad ważnością wyboru tego iak naygorliwiej zaŝtanowiła. Sessya tak w Senacie iako i w Izbie Poselskiej odprawiać się będzie w przytomności Arbitrow.

Warty w przedpokoiach Izby Senatorskiej będą zaprowadzone. Przed Izbą zaś Poselską warty bydz nie ma, oprócz dwóch sztyldwachow.

Z Zarek d. 19. Listopada.

Na dniu wczorayszym miaŝto nasze miało ukontentowanie widzieć powtornie zgromadzonych Obywateli Szlachty Powiatu Lelowskiego na obrady publiczne. Odgłos dzwonow poprzedził tę uroczystość. Zebrani wszyscy Obywatele tego Powiatu u W. Podprefekta udali się do kościoła, gdzie po skończoney solenney mszy W. Daniel Rayski, Podprefekt, niezważając na odcięcie sobie nogi, którey z gorliwego pełnienia obowiazkow swych assystując Najiaŝ. Panu w przeieździe 1810 roku z przypadku pozbawionym zoŝtał, wkrótcey mowie przedstawił cel zgromadzenia się Obywateli, poczem odczytał Uniwersał i nominacyą Marszałka i wezwał JW. Hrabie Woyciecha Męcińskiego, bywszego Jenerała woysk Polskich, Krzyża woyskowego Kawalera, do objęcia Urzędu Marszałka przez N. Pana nominowanego. Ten

wykonawszy przysięgę zagaił posiedzenie mową pełną energii, a po odebraney od Assessorow i pioro trzymającego przysiędze, przystąpiono do wyboru Kandydatow na wakujące Urzędy, którzy wszyscy jednomyŝlnie obranymi zoŝtali; obrady całe nietrwały dwoch godzin. Po ukończeniu których wszyscy Obywatele zaproszeni przez IW. Hrabie Męcińskiego w liczbie przeszło 60 osób udali się do niego, i tam na zagajenie W. Podprefekta po odczytaniu Dekretu N. Pana z dnia 11 t. m. wskaźującego wybor z pomiędzy siebie z Obywateli na Sekwestratorow Rządowych przystąpili, i wspomniany wybor z czterech Obywateli skutecznili. Nastąpił potem wspaniały obiad, przy którym JW. Marszałek wniósł pierwszy Toast: "Niech żyje N. Frederyk August,, w poźne lata dla prawdziwego szczęŝcia swych poddanych, potem N. Cesarz Francuzow i inne, tym sposobem zakończyło się późno w noc to zgromadzenie z naywięk zym wszystkich ukontentowaniem.

Z Tulonu d. 16. Listopada.

Od dawnego czasu zniknęła eskadra Angielska z wód naszych, w których nie pozostało się iak tylko kilka fregat, które muszą się z daleka trzymać, unikając ścigania naszej eskadry.

Nie ma dnia, ażeby 10 lub 13 liniowych okrętow naszych pod rozkazami Wiceadmirala Emerien nie wychodziły na morze. Ani wiatr, ani słońca nie wŝtrzymuje ich od tego. Wczoray przez cały dzień czyniło 12 liniowych okrętow o kilka mil od brzegow obroty. Wieczorem powrociły do portu, ale zapewne nie długo w nim pobawią. Nigdy nie widziano tu eskadry zręczniey się ćwiczącey.

Grzegorz Bielski, Obyw. Deptu Warszaw. deklaruje się odstawić Liwerunek za Obywateli Depart. tutejszego do magazynu Warszawskiego, za cenę, to jest korzec żyta zł. pol. 18, owsa kor. zp. 14, siana cetnar zp. 11, słomy cetnar zp: 7. Życzący sobie polecić załatwienie tego Liwerunku raczą się udać do kamienicy w rynku pod Nr. 339 w podłe Baranów będącej.

Odroczony termin licytacji. Lubo przeznaczona została licytacja w Krakowie w domu pod Krzysztoforami pod Nrem 358 na dzień 16 Grudnia b. r. zaś w wsi Dziaduszycach Powiecie Miechowskim dnia 6 Stycznia 1812 r. Atoli z wspólnego stron interresujących ułożenia się, takowa odroczonej została i odbywać się będzie publicznie z rana od godziny 9 do 12, zaś po południu od 3 do 6 godziny aż do ukończenia, w Krakowie pod Krzysztoforami dnia 14 Stycznia 1812 r. porcelan, serwantu machoniowego, powozow, sanek; zaś

W wsi Dziaduszycach Powiecie Miechowskim Departamencie Krakowskim dnia 16 Stycznia 1812 Roku w tychże godzinach, stołkow, kanap, krzesel, stolikow, Bior, kommod Machoniowych, zwierciadeł, Luster sufitowych, Biliardu, koni angliczowanych, Bydła, owiec, zboża, szorow, siodeł, firanek, porcelany. A to na lundamencie Wyroku Sądu Appellacyjnego Xięstwa Warszawskiego dnia 9 Listopada b. r. i Wyroku Trybunału Cywilnego I. Instancyi Departamentu Krakowskiego dnia 2 Stycznia 1811 r. wypadłych; życzący sobie tych nabycia szczegółów, na oznaczone terminy wyżej wymienione znajdować się zechcą. W Krakowie dnia 14 Grudnia 1811 Roku,

Woytich Alex. Skorzynski, Burg. Tryb. Krak.

Podaje się do publicznej wiadomości, iż w dobrach Poręba Rizegota zwanych w Departamencie Krakowskim, w powiecie Krzeszowickiem, mil trzy od Krakowa, a małe twierd milie od Wisły leżących, JW. Hrabiego Jozefa Szembeka dziedzicznych jest do sprzedania lasu, iodłowego, świerkowego, sosnowego, w dwóch sztukach oddzielnych, morgow miary wiedeńskiej 225. Każden życzący sobie powziąć obszerniejszą teyże sprzedaży informacją, wnieść w kupno, lub ogółem lub częściami znajdzie dla siebie, dogodne warunki kupna, o których dowiedzieć się może każdego czasu w kamienicy przed Hauptwachem, pod Nrem 264 lub po obejrzeniu, tegoż lasu, na miejscu w pałacu Porębskim.

W Xsięgarni Gröblowskiej w Krakowie, wyszedł na R. 1812 Kalendarzyk pod tytułem *Krakowski*, z tociu Arkuszy złożony, formatu iak w Roku 1811, na papierze hollend. w *maroquin* oprawny, z pięcioma rozkładanemi illuminowanemi kopersztychami, na których umieszczone są 22 figur Woyska Polskiego, w żywych kolorach tak co do ubioru iako też uzbroienia dokładnie oddanych. Oprócz Genealogii Mowcarzów Europejskich, Listy imienney wszystkich Urzędników w tociu Departam. Xięstwa Warszawskiego, znajdują się jeszcze w tym Kalendarzyku następujące historyczne dodatki iako to: Objaśnienie kopersztychów woyska Polskiego. Dwanaście bitew celniejszych przez Polakow wygranych. Dokończenie historyi Puławskiego, zakończoney w Kalend. na R. 1811, czyli historya jego synow. Wiadomość o życiu Ignacego Hrabiego Potockiego. Wiadomość o życiu Jenerała Tad. Kościuszki. List Krola Jana IIIgo do żony swoiey Maryi pisany z obozu pod Wiedniem. Wiersze na Łobzow. Wiadomość o Łobzowie. Rzut oka statystyczny na ludność i rozległość Xięstwa Warszawskiego. Tablica rozległości i ludności wszystkich Mocarstw w Europie. Ludność dzisiejsza Francyi. — Cena Kalendarzyka jest zł. pol 10.

Oprocz tego znajduje się w teyże Xięgarni drugi Kalendarzyk pod tytułem *Kalendarz Krakowski*, z sześcioma kopersztychami kolorowemi, z różnemi Anekdotami, Wierszami, i bawiącemi Ułamkami. Cena tego zł. pol. 3. — Tych dwóch Kalendarzykow dostać można w Xięgarniach w Warszawie i Lublinie, i na główniejszych Pocztałach.

Almanach de Gotha pour l'Année 1812, w teyże samey Xięgarni sprzedaje się po zł. pol. 9.